

İtiraz Eden (Davalılar) : 1-

Vekili :

2-

Vekili :

Karşı Taraf (Davacılar) :

Vekili : Av.

İstemin Özeti _____: Danıştay Onuncu Dairesi'nce verilen yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne ilişkin 29/01/2018 günlü, E:2017/2275 sayılı karara, davalı idareler itiraz etmekte ve kararın kaldırılmasını istemektedir.

Danıştay Tetkik Hakimi _____:

Düşüncesi _____: Uyuşmazlıkta, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun uygulanması gerektiği açık ise de; dava konusu Bakanlar Kurulu kararı ile ve bu karar sonrasında alanda yapılması öngörülen uygulamalara yönelik olarak 2863 sayılı Kanun çerçevesinde koruma kurullarınca gereken izinlerin alındığı, söz konusu uygulamaların ilgili koruma kurullarınca uygun bulunduğu anlaşıldığından, dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı, bu itibarla, itirazın kabulü gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca dosya incelendi, gereği görüldü:

Dava; 17 Ağustos 2017 günlü, 30157 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ankara İli, Çankaya İlçesi, Namık Kemal ve Yenişehir Mahallelerinde bulunan bazı (2940 ada-7,8,9,10,11 ve 16 parsel, 5361 ada-3 parsel, 5364 ada-1 parsel, 5365 ada-1 parsel, 5366 ada-1 parsel ve 7220 ada-1,2,4 ve 5 parsel sayılı) taşınmazların, Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş. ile gayrimenkul satış vaadi ve arsa payı karşılığında hasılat paylaşımı esasına göre inşaat sözleşmesi yapılmak suretiyle değerlendirilmesine ilişkin 2017/10562 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılmıştır.

Danıştay Onuncu Dairesi'nin 29/01/2018 günlü, E:2017/2275 sayılı kararıyla; 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve 5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2018/188

Yenilenecek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanunu'nun, sit niteliğini taşıyan taşınmazların restorasyonu ve ekonomiye kazandırılması amacını taşıdığı, bu nitelikteki taşınmazların restorasyon veya bakım ihtiyaçları ile ekonomiye kazandırılmaları hususlarında 2863 sayılı Kanun ve 5366 sayılı Kanun'un, net ve emredici ifadelerle, anılan taşınmazlarda malik veya hak lehtarının yetkilerini sınırlandırdığı, başka bir anlatımla, dava konusu Bakanlar Kurulu kararına esas; (taşınmazların üzerindeki yapıların her biri ayrı ayrı ve bir bütün olarak korunmak üzere ve ağaçlar da anıt ağaç ilan edilerek "Saraçoğlu Mahallesi olduğu gibi" korunmasına karar verilmiş bulunulan) 1. derece Kentsel Sit konusu taşınmazların, maliki bulunan Hazine adına Maliye Bakanlığının her türlü tasarruf yetkisinin anılan yasalarla sınırlandırılmış olduğu, sit olarak koruma altına alınan hazine taşınmazlarının satışında, tahsisinde ve kullanımının değiştirilmesinde emredici düzenlemeleri gereğince, uyuşmazlıkta 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun uygulanmasının gerektiği belirtilerek, dava konusu taşınmazların 4706 sayılı yasa kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığı gerekçesiyle yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne karar verilmiştir.

Anılan karara; davalı idareler itiraz etmekte ve kararın kaldırılmasını istemektedirler.

Üyeler H. G., Doç Dr. S. D., B. Ç., O. Y., H. O.'nın; davacı Odanın, 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu uyarınca genel olarak mensuplarının hak ve menfaatlerini korumaya yönelik olarak dava açma yetkisinin bulunduğu, dava konusu Bakanlar Kurulu kararının ise davacı Oda'nın üyelerinin hak ve menfaatlerini olumsuz etkilemediği, bu nedenle bakılan davada, dava açma ehliyetinin bulunmadığı oylarına karşılık; kentsel sit alanında kalan ve 1. grup tescilli yapı niteliğinde bulunan taşınmazlara yönelik tesis edilen dava konusu Bakanlar Kuruluna karşı dava açma konusunda davacı Mimarlar Odasının ehliyetli olduğuna oyçokluğu ile karar verilerek, itiraz isteminin esastan incelenmesine geçildi:

Uyuşmazlıkta, ilgili mevzuat şu şekildedir:

Dava konusu Bakanlar Kurulu kararının dayanağı olan 18/07/2001 günlü, 24466 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un, (03/07/2003 günlü, 4916 sayılı Kanunun 2. maddesiyle değiştirilen) "Bakanlar Kurulu kararı ile tahsisin kaldırılması ve satış" başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrasında; "Hazineye ait taşınmazlardan, tahsisli olanların ekonomiye kazandırılması amacıyla tahsislerinin kaldırılmasına, Bakanlığın teklifi üzerine, Bakanlar Kurulunca da karar verilebilir. Bu taşınmazların satışı öncelikle yapılır." hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanun'un "Kamu kurum ve kuruluşlarının yükümlülükleri ve diğer hükümler" başlıklı 7. maddesinde; "Hazineye ait taşınmazların değerlendirilmesi ile ilgili işlemlerde Bakanlık tarafından istenilen bilgi ve belgeler, kamu kurum ve kuruluşlarınca öncelikle gönderilir ve görüş yazıları en geç iki ay içinde cevaplandırılır. Bu süre içinde cevap verilmediği takdirde olumlu görüş verilmiş sayılır. İfraz, tevhit,

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2018/188

tescil ve tespit işlemleri (...) herhangi bir ücret, bedel ve gider karşılığı talep edilmeksizin ilgili kuruluşlarca talebi izleyen iki ay içinde yerine getirilir.

Bu Kanunun uygulamasına ilişkin esas ve usuller ile 3 üncü madde, 4 üncü maddenin (d) bendi ve 5 inci maddenin altıncı fıkrasında yer alan hükümlerin uygulanmayacağı yerleri belirlemeye, Bakanlar Kurulunca belirlenecek Hazineye ait taşınmaz malların gayrimenkul satış vaadi ve arsa payı karşılığında hasılat paylaşımı esasına göre inşaat sözleşmesi yapılmak suretiyle gayrimenkul yatırım ortaklıkları veya diğer gerçek veya tüzel kişiler ile birlikte değerlendirilmesine ilişkin esas ve usulleri tespit etmeye Bakanlık yetkilidir." kuralı yer almıştır.

4706 sayılı Kanun'un genel gerekçesinde, "Hükümetçe uygulamaya konulan yeni ekonomik programın önemli esaslarından birisinin bir yandan kamu kaynaklarının kullanılmasında azamî tasarruf sağlanması, diğer yandan ise kamu kaynaklarının en verimli şekilde kullanılarak borçlanma gereksiniminin azaltılması olduğu, bu çerçevede, Hazineye ait ve halen atıl durumda bulunan taşınmaz malların kısa bir süre içerisinde ekonomiyi kazandırılması ve bu suretle elde edilecek gelirlerin öncelikle ekonominin canlandırılması için kullanılması" hususları belirtilmiştir.

03/05/2006 günlü, 26157 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Toplu Konut İdaresi Başkanlığı Satış, Devir, İntikal, Kiraya Verme, Trampa, Sınırlı Ayni Hak Tesisi ve Arsa Satışı Karşılığı Gelir Paylaşımı İhale Yönetmeliğinin "Tanımlar" başlıklı 4. maddesinin (ç) fıkrasında ise, "Arsa Satışı Karşılığı Gelir Paylaşımı"nın, gelirin, şartnamede tanımlanması kaydıyla, İdarenin maliki bulunduğu arazi ve/veya arsada, idarenin uygun göreceği proje uyarınca, müteahhidin proje maliyetinin tamamını karşılayacağı inşaat veya inşaatların bölümlerinin satışından sağlanacak gelirin, sözleşmede belirlenen esaslara göre İdare ve müteahhit arasında paylaşılmasını ifade ettiği belirtilmiştir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 3. maddesinin (a) fıkrasının 3. bendinde; "Sit"; tarih öncesinden günümüze kadar gelen çeşitli medeniyetlerin ürünü olup, yaşadıkları devirlerin sosyal, ekonomik, mimari ve benzeri özelliklerini yansıtan kent ve kent kalıntıları, kültür varlıklarının yoğun olarak bulunduğu sosyal yaşama konu olmuş veya önemli tarihi hadiselerin cereyan ettiği yerler ve tespiti yapılmış tabiat özellikleri ile korunması gerekli alanlar olarak tanımlanmış, "Korunma alanı ile ilgili karar alma yetkisi" başlıklı 8. maddesinin 1. fıkrasında "Yedinci maddeye göre tescil edilen korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının korunma alanlarının tesbiti ve bu alanlar içinde inşaat ve tesisat yapılıp yapılamayacağı konusunda karar alma yetkisi Koruma Kurullarına aittir." hükmü; Kanunun "Yetki ve yöntem" başlıklı 10. maddesinde, "Her kimin mülkiyetinde veya idaresinde olursa olsun, taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldırarak ve bunların her türlü denetimini yapmak veya kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve valiliklere yaptırmak, Kültür ve Turizm Bakanlığına aittir." hükmü yer almıştır.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2018/188

Aynı Kanununun 9. maddesinde, "Koruma Yüksek Kurulunun ilke kararları çerçevesinde koruma bölge kurullarınca alınan kararlara aykırı olarak, korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ve koruma alanları ile sit alanlarında inşaat ve fizikî müdahalede bulunulamaz, bunlar yeniden kullanıma açılmaz veya kullanımları değiştirilemez. Esaslı onarım, inşaat, tesisat, sondaj, kısmen veya tamamen yıkma, yakma, kazı veya benzeri işler inşaat ve fizikî müdahale sayılır." kuralına yer verilmiş, "Devir yasağı" başlıklı 13. maddesinde yer alan; "Hazineye ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait olup, usulüne göre tescil ve ilan olunan, her çeşit korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlığı ile bunlara ait korunma sınırları dahilindeki taşınmazlar, Kültür ve Turizm Bakanlığının izni olmadan, gerçek ve tüzel kişilere satılamaz, hibe edilemez." şeklindeki emredici düzenlemesi ile korunması gerekli taşınmazların devri, Kültür ve Turizm Bakanlığının iznine tabi tutulmuş, 14. maddesinde de;, korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının intifa haklarının, belirli sürelerle kamu hizmetlerinde kullanılmak üzere, Devlet dairelerine, kamu kurum ve kuruluşlarına, kamu menfaatine yararlı milli derneklere bırakılması veya gerçek ve tüzelkişilere kiraya verilmesinin, Kültür ve Turizm Bakanlığının iznine tabi olacağı düzenlenmiştir.

2863 sayılı Kanunun yukarıda belirtilen hükümlerine göre, korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının satışı, devri ya da kullanım haklarının gerçek ve tüzel kişilere bırakılması Kültür ve Turizm Bakanlığının iznine tabi olduğu gibi,söz konusu taşınmazlara herhangi bir fiziki müdahalede bulunulması ya da kullanımlarının değiştirilmesi ancak koruma bölge kurullarınca bu yönde karar alınması ile mümkün olabilmektedir.

Uyuşmazlık konusu Bakanlar Kurulu kararı öncesi alana yönelik olarak tesis edilen işlemler ve yargı kararları şu şekildedir:

-T.C. Kültür Bakanlığı Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu Başkanlığı'nın 13/04/1979 günlü, 303 (14/04/1979, A-1610) sayılı kararı ile "Ankara Saraçoğlu Mahallesi, Ankara'nın Cumhuriyet devrinin kamu eliyle yapılan ilk toplu konut örneklerinden en önemlisi olması nedeniyle, 1710 ve 5805 sayılı Yasalar uyarınca 1. derece kentsel SİT alanı ve konutların herbirinin eski eser olarak tescillerine" karar verilmiştir.

- Aynı Kurulun 08/06/1979 günlü, 306 (08/06/1979, A-1674) sayılı kararı ile "Devlet eliyle yapılmış ilk lojman uygulaması olan Saraçoğlu Mahallesinin tümü ile olduğu gibi korunması gerekli bir Kentsel Sit olarak tesciline, mahallenin bir kenarını teşkil eden Kumrular Caddesindeki çınar ve kestane ağaçlarının da anıt ağaç olarak korunmalarına" karar verilmiştir.

- T.C. Kültür Bakanlığı Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 02/03/1993 günlü, 2877 sayılı kararıyla"a) Saraçoğlu Mahallesinin Kentsel Sit Alanı kaydının devamına ve Sit Alanı sınırının, kararımız eki paftada gösterildiği şekilde belirlenmesinin uygun olduğuna, "Kentsel Sit Etkileme Alanı" olarak belirlenen kesimde yapılacak her türlü uygulamada Kurulumuzdan izin alınmasının gerekli

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2018/188

olduğuna,(...) c) Saraçoğlu Mahallesi Kentsel Sit Alanı sınırları içerisinde yer alan ve alanı bütünleyen resmi yapılardan Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesinin (Eski Milli Kütüphane) tescil kaydının devamına, halen Çankaya Kaymakamlığı olarak kullanılan yapı ile Namık Kemal Ortaokulu olarak kullanılan yapının (...) korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmesinin uygun olduğuna (...) yapılacak her türlü uygulamada Kurulumuzdan izin alınmasının gerekli olduğuna, d) (...) Kumrular Caddesindeki çınar ve kestane ağaçlarının yanısıra, kararımızın eki SİT paftasında konumları belirlenen ağaçlarında tescil edilmelerinin uygun olduğuna (...)" karar verilmiştir.

- Anılan taşınmazlar üzerindeki 1. Derece Kentsel Sit Alanı içinde ve herbiri eski eser olarak tescilli olan konutların koruma gruplarının 2 olarak belirlenmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanlığı Ankara I numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 12/09/2013 günlü,924 sayılı kararı alınmış; bu kararın iptali istemiyle açılan davada,Ankara 12. İdare Mahkemesi'nin 09/04/2015 günlü, E:2013/1741, K:2016/367 sayılı kararı ile işlemin iptaline karar verilmiş ve bu karar, Danıştay Ondördüncü Dairesi'nin 01/11/2017 günlü E:2015/7494, K:2017/5727 sayılı kararıyla onanmıştır.

- Dava konusu bölge,28/01/2013 günlü, 2013/4248 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanununun 2. maddesi uyarınca "Riskli Alan" olarak ilan edilmiş; bu işlemin iptali istemiyle açılan davada, Danıştay Ondördüncü Dairesi'nin 20/05/2015 günlü, E:2013/1291, K:2015/4111 sayılı kararı ile iptaline karar verilmiş, söz konusu karar Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 16/12/2015 günlü, E:2015/3427, K:2015/5418 sayılı kararı ile onanmıştır.

- 18/11/2013 günlü, 2013/5594 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla, söz konusu bölge6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanununun 2. maddesi uyarınca yeniden "Riskli Alan" olarak ilan edilmiş; bu işlem Danıştay Ondördüncü Dairesi'nin 25/02/2016 günlü, E:2013/11002, K:2016/1134 sayılı kararıyla iptal edilmiş, anılan karar Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 24/10/2016 günlü, E:2016/2446, K:2016/2761 sayılı kararı ile onanmıştır.

- Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün 27/02/2013 günlü 7078 sayılı işlemi ve Ankara Valiliği Defterdarlık Milli Emlak Dairesi Başkanlığı'nın 12/03/2013 günlü 7875 sayılı işlemi ile bölgedeki lojmanların tahliyesine karar verilmiş; bu işlemlerin iptali istemiyle açılan davada, Ankara 17. İdare Mahkemesi'nin 17/01/2014 günlü, E:2013/530, K:2014/33 sayılı kararıyla söz konusu işlemlerin iptaline karar verilmiş ve anılan karar Danıştay Beşinci Dairesi'nin 22/06/2015 günlü, E:2014/2654, K:2015/6563 sayılı kararı ile onanmıştır.

- Uyuşmazlık konusu taşınmazların, lojman olarak tahsis edildiği hak sahipleri tarafından, Maliye Bakanlığı'na müracaat edilerek yukarıda belirtilen mahkeme kararlarının uygulanmasının talep edilmesi üzerine, Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün 08/11/2013 günlü, 41537 sayılı işlemiyle; "bölgedeki kamu konutları ile ilgili yeni tahsis taleplerinin karşılanmaması, konutları tahliye edenler yeniden tahsis talep ederlerse oturma süresi dolana kadar oturmaya devam etmelerinin sağlanması, bu

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2018/188

durumda olanlara talepte bulunmaları için tebligat yapılması, boşaltılan konutların yakıt giderlerinin Maliye tarafından karşılanmayacağı, konutlarda oturan ve oturacakların uygun bölgelerde toplanarak belli kazanlarda ısınmayı kabul etmeleri halinde bu konutlarda oturanların ısıtılmasında sakınca bulunmadığı" yönünde tesis edilen işlemin iptali istemiyle açılan davada, Ankara 5. İdare Mahkemesi'nin 14/05/2014 günlü, E:2013/1858, K:2014/568 sayılı kararı ile işlemin iptaline karar verilmiş, anılan karar Danıştay Beşinci Dairesi'nin 20/04/2016 günlü, E:2014/5652, K:2016/2492 sayılı kararıyla onanmıştır.

-Yine hak sahiplerince yargı kararlarının uygulanmadığı gerekçesiyle yapılan şikayetin işleme konulmamasına ilişkin 04/02/2014 günlü, 2066 sayılı Maliye Bakanı işlemine yapılan itiraz, Danıştay Birinci Dairesi'nin 24/04/2014 günlü, E:2014/546, K:2014/630 sayılı kararı ile kabul edilerek, anılan işlemin kaldırılmasına karar verilmiştir.

- 05/08/2014 günlü, 29079 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 15/07/2014 günlü, 2014/6645 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile, 4706 sayılı Kanun'un 2. maddesinin 1. fıkrası uyarınca, anılan taşınmazların tapu kütüklerinde yer alan şerh, beyan ve belirtmelere uyulmak, tarihi ve kültürel mirası ile kentsel sit niteliği ve bölgenin özgün yapısı korunmak kaydıyla, aslına uygun bir şekilde ve ilgili mevzuatı uyarınca restore edilmek suretiyle öncelikle Maliye Bakanlığınca veya Maliye Bakanlığınca uygun görülen hallerde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülecek projeler kapsamında değerlendirilerek ekonomiye kazandırılması amacıyla tahsislerinin kaldırılması karar verilmiştir.

Anılan Bakanlar Kurulu kararının iptali istemiyle açılan davada, Danıştay Onuncu Dairesi'nin 29/01/2018 günlü, E:2015/600, K:2018/178 sayılı kararıyla işlemin iptaline karar verilmiş ise de, anılan karar, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 20/06/2018 günlü, E:2018/1422, K:2018/3387 sayılı kararıyla bozulmuştur.

- **Dava konusu 03/07/2017 günlü 2017/10562 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla da**, 4706 sayılı Kanunun 7. maddesi uyarınca uyuşmazlık konusu taşınmazlar listesinden Hükümet Konağı ve İl Halk Kütüphanesi çıkartılmak suretiyle kalantaşınmazların Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş. ile gayrimenkul satış vaadi ve arsa payı karşılığında hasılat paylaşımı esasına göre inşaat sözleşmesi yapılmak suretiyle değerlendirilmesine karar verilmiştir.

Uyuşmazlığın Kurulumuz tarafından değerlendirilmesine gelince;

Davacı tarafından, Başkentin en önemli kimlik mekanlarından birisi olan Saraçoğlu Mahallesi'nin hukuka aykırı riskli alan kararları sürecinde boşaltıldığı, lojmanlarda oturan kişilerin taşınmazları tahliye etmek zorunda bırakıldığı, dava konusu işlemin dayanağı olan 15/07/2014 günlü, 2014/6645 sayılı Bakanlar Kurulu kararında öngörülen "ekonomiye kazandırma amacı" ile alanın, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının projelerine teslim edildiği, bu kararın amacının, alanın üçüncü kişilere satışı olduğu, oysabu

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2018/188

alanın üçüncü kişilerin eline bırakılmayacak nitelikte önemli ve değerli olduğu, alanın ticarileşmesine, kamusallığını yitirmesine, kentlilerin kullanımına sunulmamasına neden olacağı, bu nedenlerle dava konusu işlemde kamu yararı bulunmadığı, söz konusu Bakanlar Kurulu kararının iptali istemiyle de dava açıldığı, aynı hususların dava konusu Bakanlar Kurulu kararı için de söz konusu olduğu iddia edilmektedir.

Davalı idareler tarafından ise, taşınmazlar üzerindeki binaların 1940'lı yıllarda yapıldığı, şehrin merkezinde ve işyerlerinin arasında kaldığı, bu durumun da şehrin gelişmesi ve planlaması açısından olumsuz etkiler yarattığı, binalarda çökmeler meydana geldiği, sit niteliği sebebiyle bakım ve onarım da yapılamadığı, konutların zaman içinde yıpranması ve günümüzde önem ve özelliğini kaybetmesi sebebiyle bu konutlarda oturma talebinin azaldığı, çoğunun boş olması sebebiyle yakıt giderlerinin Devlete büyük bir yük getirdiği ve güvenlik açısından da ciddi problemler oluşturduğu, dava konusu Bakanlar Kurulu kararı ile bölgenin özgün yapısına uygun şekilde restorasyonu ile belli sayıda kamu görevlisinin kullanımından ziyade Ankara'da yaşayan tüm vatandaşların sanatsal, kültürel ve sosyal kullanımlarına açılması amaçlandığından dava konusu işlemin mevzuata uygun şekilde, kamu yararı ve hizmet gerekleri dikkate alınarak tesis edildiği; taşınmazların sit niteliği yönünden Bakanlık ile Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş. arasında imzalanan protokol hükümlerinde de taşınmazların tapu kayıtlarında yer alan şerh ve beyanlara uyulacağı, gerekli izinlerin alınacağı savunulmaktadır.

Uyuşmazlığın çözümlenebilmesi için, dava konusu Bakanlar Kurulu kararı ile bu işlemin dayanağı olan 05/08/2014 günlü, 29079 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 15/07/2014 günlü, 2014/6645 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir.

Dava konusu işlemin dayanağı olan 15/07/2014 günlü, 2014/6645 sayılı Bakanlar Kurulu ile, 4706 sayılı Kanun'un 2. maddesinin 1. fıkrası uyarınca, anılan taşınmazların tapu kütüklerinde yer alan şerh, beyan ve belirlenmelere uyulmak, tarihi ve kültürel mirası ile kentsel sit niteliği ve bölgenin özgün yapısı korunmak kaydıyla, aslına uygun bir şekilde ve ilgili mevzuatı uyarınca restore edilmek suretiyle öncelikle Maliye Bakanlığınca veya Maliye Bakanlığınca uygun görülen hallerde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından yürütülecek projeler kapsamında değerlendirilerek ekonomiye kazandırılması amacıyla tahsislerinin kaldırılmasına karar verilmiştir.

Anılan Bakanlar Kurulu kararının iptali istemiyle açılan davada, Danıştay Onuncu Dairesi'nin 29/01/2018 günlü, E:2015/600, K:2018/178 sayılı kararıyla işlemin iptaline karar verilmiş ise de; anılan karar Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 20/06/2018 günlü, E:2018/1422, K:2018/3387 sayılı kararıyla;

" 05/08/2014 günlü, 29079 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren dava konusu 15/07/2014 günlü, 2014/6645 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı, bölgedeki çeşitli kamu kurumlarına tahsisli

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2018/188

bulunan taşınmazların söz konusu tahsislerinin kaldırılmasına yönelik bir işlem olup, bu karar uyarınca yapılacak tüm uygulamalarda, anılan taşınmazların tapu kütüklerinde yer alan şerh, beyan ve belirmelere uyulması, tarihi ve kültürel mirası ile kentsel sit niteliği ve bölgenin özgün yapısının korunması gerektiği açıktır.

Diğer bir deyişle, dava konusu işlemin; bölgenin niteliği dikkate alınarak ve taşınmazların koruma statülerinin gerektirdiği tüm kurallara uyulması şartı ile tesis edildiği, söz konusu kararın ekinde,"aslına uygun bir şekilde ve ilgili mevzuatı uyarınca restore edilmek suretiyle" denilerek2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na da atıf yapıldığı göz önüne alındığında, taşınmazları tahsislerinin kaldırılmasından ibaretolan dava konusu Bakanlar Kurulu kararıyla, sözü edilen taşınmazların 2863sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile sağlanan korumanın dışında bırakıldığından söz edilebilmesine bu aşamadaimkan bulunmamaktadır.

Öte yandan, Dairece, tarihi ve kültürel miras kapsamında kentsel sit niteliğinde bulunan alanların 4706 sayılı Kanun'un 2/1. maddesi kapsamında satış amacıyla tahsislerinin kaldırılmasında hukuka uyarlık bulunmadığı belirtilerek işlemin iptaline karar verilmiş ise de; 2863 sayılı Kanunun yukarıda yer verilen hükümleri uyarınca, korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının satışı, devri ya da kullanım haklarının gerçek ve tüzel kişilere bırakılması, söz konusu taşınmazlara herhangi bir fiziki müdahalede bulunulması ya da kullanımlarının değiştirilmesi koruma bölge kurullarınca bu yönde karar alınması ile mümkün olabilmektedir.

Uyuşmazlık bu açıdan ele alındığında;

- Ankara 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 03/11/2016 günlü, 3777 sayılı kararıyla, Bakanlar Kurulu'nun uyuşmazlık konusu 15/07/2014 günlü, 6645 sayılı kararı uyarınca dava konusu taşınmazların üzerinde Maliye Bakanlığınca gerçek veya tüzel kişiler lehine irtifak hakkı tesis edilmesinde, 2863 sayılı Kanun açısından sakınca bulunmadığına, ancak hangi amaçlarla irtifak hakkı tesis edilebileceğinin gerekli bilgi ve belgeler ile söz konusu Kurula iletilmesi sonucu değerlendirilebileceğine karar verilmiştir.

- Ankara 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 01/03/2018 günlü, 5268 sayılı kararıyla, kentsel sit alanı olarak belirlenen ve içerisindeki konutların her biri korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilen Namık Kemal (Saraçoğlu) Mahallesiine ilişkin hazırlanan 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı teklifi ile getirilen alan kullanımı ve fonksiyon değişikliğine ilişkin planlama kararlarının 2863 sayılı Yasa ve ilgili mevzuatı kapsamında uygun olduğuna, ancak planlama alanının Cumhuriyet dönemi II. Ulusal Mimarlık Üslubu özelliklerine sahip, memurlar için devlet eliyle yapılmış ilk toplu konut projesi olması nedeni ile tescilli yapılara ilişkin hazırlanacak olan restorasyon projelerinde yapıların özgün plan şeması ve cephe karakterlerinin korunarak hazırlanması gerektiğine, hazırlanacak olan kentsel tasarım, peyzaj ve

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2018/188

uygulama projelerinin Namık Kemal (Saraçoğlu) Mahallesi Kentsel Sit alanının doku özelliklerini ve silüetini olumsuz etkilemeyecek şekilde hazırlanması gerektiğine, bu kapsamda Namık Kemal (Saraçoğlu) Mahallesiine ilişkin hazırlanan 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planının, alana ilişki hazırlanacak kentsel tasarım, peyzaj ve uygulama projeleri ile birlikte plan paftalarının ilgili idaresince onaylanmasının ardından, onaya esas paftaların bir örneğinin Kurula iletilmesinden sonra onaylanmasına karar verilmiştir.

-Ankara 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 15/03/2018 günlü, 5343 sayılı kararıyla, dava konusu alana yönelik 1/5000 ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planları uygun bulunmuştur.

- Ankara 2 Numaralı Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu'nun 05/03/2018 günlü, 406 sayılı kararıyla, 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planının Korunan Alanlarda Yapılacak Planlara Dair Yönetmeliğin 7. maddesinin 7. bendi doğrultusunda uygun olduğuna karar verilmiştir.

Yukarıda yer verilen koruma kurulu kararlarının değerlendirilmesinden,dava konusu Bakanlar Kurulu kararı uyarınca ve bu karar sonrasında alanda yapılması öngörülen uygulamalara yönelik olarak 2863 sayılı Kanun çerçevesinde koruma kurullarınca gereken izinlerin alındığı, söz konusu uygulamaların ilgili koruma kurullarınca uygun bulunduğu anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, Ankara İli, Çankaya İlçesi, Namık Kemal ve Yenişehir mahallelerinde bulunan taşınmazların; tapu kütüklerinde yer alan şerh, beyan ve belirtmelere uyulmak, tarihi ve kültürel mirası ile kentsel sit niteliği ve bölgenin özgün yapısı korunmak kaydıyla, aslına uygun bir şekilde ve ilgili mevzuatı uyarınca restore edilmek şartıyla 4706 sayılı Kanunun verdiği yetki kapsamında tahsislerinin kaldırılmasına ilişkin dava konusu işlemlerde hukuka aykırılık bulunmadığı" gerekçeleriyle bozulmuştur.

Uyuşmazlıkta, davacı iddialarının,15/07/2014 günlü, 2014/6645 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına karşı yine davacı Oda tarafından açılan yukarıda belirtilen davadaki iddialarına benzer nitelikte, söz konusu alanın kentsel sit ve tescilli yapı özelliği gereği dava konusu işlemlerde kamu yararı bulunmadığına yönelik olduğu dikkate alındığında; yukarıda ayrıntılı olarak yer verilen yargı kararıyla hukuka uygun bulunan 15/07/2014 günlü, 2014/6645 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının **uygulaması niteliğinde olan** ve 4706 sayılı Kanunun verdiği yetki kapsamında, anılan taşınmazların, Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş. ile gayrimenkul satış vaadi ve arsa payı karşılığında hasılat paylaşımı esasına göre inşaat sözleşmesi yapılmak suretiyle değerlendirilmesine yönelik olarak tesis edilen dava konusu Bakanlar Kurulu Kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle, davalı idarelerin itirazının **KABULÜ** ile Danıştay Onuncu Dairesi'nin 29/01/2018 günlü, E:2017/2275 sayılı kararının kaldırılmasına, yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen koşulların bakılan uyuşmazlıkta gerçekleşmediği anlaşıldığından, yürütmenin durdurulması isteminin

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2018/188

reddine,20/06/2018 gününde oyçokluğu ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Üye	Üye	Üye	Üye	Üye
	Üye	Üye	Üye	

KARŞI OY

X- Yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen koşulların bakılan uyuşmazlıkta gerçekleştiği anlaşıldığından, yürütmenin durdurulmasına ilişkin Daire kararına yapılan itirazın reddi gerektiği oyuyla, karara katılmıyoruz.

Üye

Üye

Üye